N°. 2640 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 4 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Januarij.

ALLOKUTIE van den H. Vader Paus PIUS IX.

In het geheim Konsistorie van 17 December 1855.

EERWAARDIGE BROEDERS!

Gij weet allen, Eerwaardige Broeders, hoeveel troost te midden der angstvolle zorgen van ons pontifikaat, het voor Ons geweest is, dat Wij onlangs met onzen waarden Zoon in J. C., Frans Jozef, Apostoliesch Keizer en Koning van Oostenrijk, een konkordaat gesloten hebben. Inderdaad hebben Wij de levendige hoop, dat met Gods hulp de grootste weldaden voor de Katholieke Kerk en de getrouwe volkeren van dat uitgebreide rijk er het gevolg van zullen zijn. Wij begeeren vurig eenig duurzaam blijk van onze vreugde te geven, en ter zelfder tijd iets aangenaams voor den zeer godsdienstigen Vorst te doen, terwijl Wij op nieuw luide en openbaar de gevoelens van bijzondere toegenegenheid uitdrukken, die Wij, met zooveel regt, voor dezen Keizer en Koning koesteren. Daarom is het, dat Wij, naar het voorbeeld onzer voorgangers en bijzonder van Urbanus VIII, Alexander VII en Benediktus XIV, alvorens aan de kerken, die in verlatenheid verkeeren, hunne Bisschoppen te geven, in uwe doorluchtige vergadering een geestelijk persoon te doen plaats nemen, voor wien Wij, zoowel als de zeer godsdienstige Keizer, vol welwillendheid zijn, en die zich jegens dezen H. Stoel zeer verdienstelijk gemaakt heeft, door de zorgen, die hij zich gegeven heeft om het konkordaat tot stand te brengen. Hij, van wien wij spreken, is de eerwaardige broeder Jozef-Othmar, Rauscher, Aartsbisschop van Weenen, van edele geboorte en door geestgaven uitmuntend. Beroemd door zijn bekendheid der wijsgeerige en goddelijke wetenschappen, vooral door zijn kanselwelsprekendheid, en eindelijk door een beproefde gehechtheid aan dezen H. Stoel, onderwees hij te Saltzburg met den meesten glans en evenveel bekwaamheid als geleerdheid, en tot groot voordeel van zijne hoorders, de wetenschap der H. Kanons en der kerkelijke geschiedenis, waarover hij een werk vervaardigd en uitgegeven heeft, dat in hooge achting wordt gehouden. Door zijn bisschoppelijke deugden onderscheiden, heeft hij altijd op voorbeeldige wijs, na Bisschop van Seckau en Leobië geweest — en later tot het Aartsbisdom van Weenen verheven te zijn, al de pligten van de herderlijke bediening vervuld, niets zoo zeer ter harte nemende dan den arbeid voor Gods eer en het heil der ziel n.

Wat is uwlieder meening?

Door het gezag van den almagtigen God, der H. apostelen Petrus en Paulus en het onze, benoemen wij tot Kardinaal-priester van de H. Roomsche Kerk, Jozef Ethmar Rauscher, Aartsbisschop van Weenen, met de dispenzatiën, derogatiën en noodige en nuttige bepalingen.

Na de Bisschoppen geprekonizeerd te hebben, gaat de H. Vader volgenderwijs voort:

Nadat wij dus aan de vakante kerken hunne Bisschoppen gegeven hebben, willen Wij aan uwe orde andere personen door godsdienst, onderwijs en doorzigt uitmuntende, toevoegen, opdat zij zich, in vereeniging met u, er op toeleggen om ons in het bestuur der algemeene Kerk behulpzaam te zijn. Wij weten dat onze voorgangers, acht slaande op de wijze raadgevingen van den H. Bernardus en het konsilie van Trente, en zulk een hooge waardigheid aan mannen van vreemde landen schenkende, die zich jegens onze verhevene godsdienst verdienstelijk gemaakt hadden, altijd op het oog gehouden hebben om dag aan dag door dit gemeene doel in de eer, de algemeene liefde der natiën voor de Kerk, den H. Stoel en de vereeniging der zielen te doen toenemen.

Daarom is het dat Wij in deze moeijelijke tijden gelooven evenzoo te moeten handelen, om de katholieke eenheid nog meer te bevestigen. Haar kracht zal er te grooter om zijn, als Wij op schitterende wijs, in de verdeeling der eerbewijzen, zullen toonen, dat de Roomsche Kerk geen acht slaat op den afstand der plaatsen, en in haar liefde alle geloovigen zonder onderscheid van natie omvat, als bewonende hetzelfde huis, waar slechts één en dezelfde geloofsbelijdenis, één en dezelfde overeenstemming heerschen. Wij hebben dan besloten om in uwen Raad drie andere personen uit vreemde natiën zitting te doen nemen, personen, die geheel waardig zijn, tot deze eer verheven te worden door den glans hunner verdiensten jegens het christelijk gemeenebest, jegens Ons en den H. Stoel.

Een van hen is onze eerwaardige broeder, Karel Reisach, Aartsbisschop van München en Frisingen, onderscheiden door zijn geboorte en meer nog door zijn deugden. Van uitstekenden geest, met kostelijke begaafdheden toegerust, zeer bekend met de gewijde wetenschappen, merkwaardig door zijn kennis van het kanonieke en burgerlijke regt, beroemd door zijn godsdienstijver, na gedurende verscheidene jaren met evenveel goeden uitslag als wetenschap den post van rektor van het kollegie der propaganda bekleed te hebben, werd hij eerst Bisschop van Eichstadt en later Aartsbisschop van München en Frisingen. In het bestuur dezer dioceezen nam hij niets zoo zeer ter harte als vurig te werken voor het heil der zielen, en vervulde bewonderenswaardig al de pligten eens goeden herders, verdedigde met standvastigen moed, met waarlijk bisschoppelijke kracht en zonder zich door menschelijk opzigt te laten wederhouden, de zaak der Kerk, haar vrijheid, haar regten, haar leer, en bewees door glanzende daden de grootheid zijner onderwerping en zijne gehechtheid aan Ons en den H. Stoel. Een dusdanige eer, door Ons aan dien prelaat toegekend, zal zonder twijfel ook bijzonder aangenaam zijn aan onzen zeer waarden zoon in Jezus Christus, Maximiliaan, doorluchtig Koning van Beijeren.

Dezelfde waardigheid hebben wij willen toewijzen aan onzen eerwaardigen broeder Clémens Villecourt, Bisschop van La Rochelle. Met schitterende hoedanigheden van geest en hart begaafd, onderscheiden door zijn groote godsvrucht, van levendige liefde voor den H. Stoel vervuld, bezit hij vooral de gewijde wetenschappen, zoo als de werken kunnen getuigen, die hij voor de verdediging en voortplanting der H. Kerk geschreven en uitgegeven heeft. Op den kandelaar geplaatst om voor ieder in het Huis des Heeren te schitteren, heeft hij door zijn deugden de Kerk van La Rochelle versierd, waarvan het bestuur hem twintig jaar geleden werd opgedragen, en de eer van de H. bediening doen toenemen. In de leiding der kudde, aan zijne waakzaamheid toevertrouwd, heeft hij zoo veel trouw en bisschoppelijke voorzigtigheid getoond, dat aller liefde hem ten deele viel. Nimmer hield hij op zich aan die heilige bemoeijingen over te geven, die daarin bestaan, om voor Christus zielen te winnen, en hij deed het met zoo veel ijver, inzigt en liefde, dat vele van de Kerk verdwaalde personen door hem teruggeroepen, en teruggeleid werden in den schoot dezer beminde en zoo heilige Moeder. Wij nemen dezen prelaat met te meer vreugd in uwe vergadering op, omdat Wij de zekerheid hebben daardoor een aangename zaak te verrigten voor onzen zeer waarden Zoon in Jezus Christus, Lodewijk Napoleon, de doorluchtige en beroemde Keizer der Franschen, die zich jegens Ons en den H. Stoel zoo verdienstelijk heeft gemaakt.

Eindelijk hebben wij met het gewijde purper ook onzen zeer waarden zoon Frans Gaude bekleed, leerling en prokureur-generaal van dat doorluchtig gezin van den H. Dominicus, waaruit in alle tijdvakken zooveel mannen, eerwaardig door hunne heiligheid, leering en geleerdheid ontsproten en die, tot de hoogste waardigheden der Kerk geroepen, aan de christelijke en burgerlijke maatschappij de grootste diensten bewezen hebben. Gij weet, Eerwaardige Broed rs, hoezeer deze man door zijn uitmuntenden geest, zijn waardig leven, en zijn ijver voor de tucht der regulieren zich onderscheiden heeft. Zijn leeringen, vooral in hetgeen betrekking heeft op de theologie, en zijne welsprekendheid in de verkondiging van Gods woord zijn U bekend. Ook weet gij dat hij met veel glans eerst de theologie te Luci onderwezen heeft in de Æmiliensche provincie, vervolgens dezelfde wetenschap en de H. Schriften in het Lyceum van Marcarata, eindelijk de theologie in het romeinsche archi-gymnazium, en dat na met waardigheid verschillende bedieningen in zijn geestelijke orde bekleed te hebben, hij haar heeft weten te besturen tijdens de afwezigheid zijner oversten, op de wijste, voorzigtigste en bekwaamste wijze. Voegt er bij dat hij door Ons in deze stad rector aan Ons seminarie Pius benoemd zijnde, en belast om verschillende omstandigheden te behandelen, en ernstige zaken te eindigen, hij altijd bewonderenswaardig aan Onze begeerten en Onze verwachting beantwoord en als zoodanig Onze welwillendheid verdiend heeft.

Wij hebben dan tot meerdere eer van God en tot groot nut van de H. Kerk besloten om in deze vergadering op te nemen en tot kardinalen te benoemen deze eerwaardige mannen, voor zeker houdende, dat zij, tot zulk een waardigheid verheven, zich nog meer zullen toeleggen om Ons en de H. Kerk te dienen.

Wat is ulieder meening?

Door het gezag van den almagtigen God, der H. apostelen Petrus en Paulus, en het Onze benoemen Wij Kardinalen-priesters van de H. roomsche Kerk:

Karel Reisach Aartsbisschop van München en Frisingen; Clemens Villecourt, Bisschop van La Rochelle; Frans Gaude, prokureur-generaal van de orde der Predikheeren met de dispenzatiën, derogatiën en noodige en nuttige bepalingen.

Jaarlijks, ter gelegenheid van de gedachtenis aan de hervorming, wordt in vele protestantsche kerken op den 31en Oktober eene predikatie gehouden, waarin de hooggeroemde zegeningen worden aangeprezen, welke de opstand van Luther tegen de Kerk zou hebben aangebragt. Zulks geschiedt gewoonlijk, zoo als het van een opstand betaamt, met een nieuwen aanval tegen de groote moederkerk. De Katholieken hier te lande zoowel als elders, waar de Protestanten de meerderheid uitmaken, zijn gewoon zich bij dergelijke gelegenheden allerlei verwijten te hooren toevoegen, die geen grond hoegenaamd hebben, en daarenboven nog worden ingekleed in eene taal zoo stout en hartstogtelijk, als waren de Roomschen vogelvrij verklaard eene uitdrukking door de *Arnh. Cour.* omtrent den Paus gebezigd, en die wel van alle Roomschen mag gezegd worden. De Katholieken hebben zulke heftige predikatiën van jongs af gehoord, en bevreemden zich daarover weinig, als waren zij in de meening dat hervormings-preeken niet anders zijn kunnen. Daaraan is het waarschijnlijk te danken, dat van hunne zijde daarop zoo weinig acht wordt geslagen. Wat wil men dan ook aanvangen met een zamenraapsel van gemeenplaatsen, duizendmaal wederlegd, maar die altijd als nieuw worden opgedischt; en waarin de Katholieke Kerk als een Babylon van verderf wordt afgeschilderd, met haar allerlei gruwelen in leering en praktijk toe te dichten, waaraan zij zich nooit bezondigd heeft? Men schept, met behulp van valsche lijnen en kleuren, van Rome een monster, dat niet bestaat, nooit bestaan heeft, en nooit bestaan zal; en trekt dan daartegen los als tegen het beest dat vervloekt is ten eeuwigen dage.

Zoo ook deed op den 31en Oct. jl. ds. J. C. Zaalberg te 's Gravenhage in eene feestrede, die, wij weten niet waarom, in de hofstad sensatie maakte en in druk kwam. Misschien wel heeft zij zoo veel gerucht gemaakt omdat de heer Zaalberg gemeend heeft als profeet te kunnen optreden en den val van Rome te mogen voorspellen; ofschoon wij moeten bekennen dat hij, als profeet, nog al bescheiden is geweest en den val van Rome niet in de nabijzijnde toekomst, maar eerst in later tijdperk, als het thans levende geslacht er niet meer zijn zal, heeft voorzegd. Hij is voorzigtiger dan die andere profeeten, die zich niet hebben ontzien den val van Rome als zeer nabij te voorspellen en het bewijs dat de voorzegging valsch was, overleven. Intusschen, wat daarvan ook zij, de predikatie van den heer Zaalberg, die met eenige oratorische wendingen, een weinig litteratuur maar geen degelijkheid heeft, maakte gerucht, en dat heeft aan een onzer ijverigste priesters, den Eerw. pater A. Frantrop, de gelegenheid verschaft om er nota van te nemen. Hij heeft ze wederlegd in eene leerrede door hem in de Theresia-kerk van de rezidentie gehouden, naar luid der dagbladen ten aanhoore van eene talrijke schaar van toehoorders, waaronder vele [illegible] plaats hadden genomen. Ook hij heeft zijne leerrede, in

druk uitgegeven, en het is ons een genoegen haar aan onze lezers aan te bevelen. Zij onderscheidt zich door eenvoud en duidelijkheid van stijl, die volstrekt geen warmte uitsluit. Integendeel. Maar de warmte wordt nooit, gelijk bij zijn tegenstander, hartstogt. Zij benevelt de waarheid niet, maar stelt haar slechts in een helderder licht, zonder ooit een enkel oogenblik te gaan buiten die palen der gematigdheid, die in eene kerk past, waar men de gemoederen tot de liefde Gods en den evenmensch, niet tot den haat of tot de minachting van landgenooten moet opwekken. Spaarzaamheid van uitdrukking, juiste omschrijving van de gedachten, een ordelijke gang van redeneeringen, eene logika, die den scherpsten toets des onderzoeks kan doorstaan, en eene groote gemoedelijkheid van toon — ziedaar zoo vele verdiensten, die aan de leerrede van pater Frentrop eene hooge waarde geven, en die des te meer uitkomen, omdat in de feestrede van den predikant Zaalberg de daar tegenoverstaande gebreken zoo sterk in het oog springen.

Wij zeggen den door ons hoog geachten pater Frentrop dank voor zijne leerrede en wij wenschen, dat zij vele lezers moge vinden, vooral onder de volgelingen van den aanvaller, die een uitnemend talent aan eene kwade zaak verspilt en daardoor ver beneden blijft van hetgene hij als redenaar zou kunnen en moeten zijn.

Men kent de *evangelische Maatschappij* — het propagandistiesch genootschap, dat de April-beweging gebaard en ten doel heeft, den anti-papistischen geest bij de protestantsche menigte levendig te houden. De middelen, waarvan het zich te dien einde bedient, zijn alsmede bekend! Het bezoldigt evangelisten en kolporteurs — evangelisten, die in klubsen de opruijendste taal voeren en zóó de rust der burgerlijke gemeenten in gevaar brengen; kolporteurs, die er op afgerigt zijn om bij de schamele klasse de Katholieke Kerk in een verachtelijk daglicht te stellen en wier roeping het is te spekuleeren op den honger en te beproeven of soms hier of daar iemand zijne ziel wil verkoopen voor een stuk geld. Daarenboven werkt dat genootschap door middel van pamfletten en almanakken, die bij duizendtallen onder het volk verspreid worden, en waarin de Kerk, hare instellingen, hare geschiedenis en bedienaren op de onbeschaamste en domste wijze belasterd worden; van pamfletten, die vaak zonder verbloeming tot dadelijkheden indirektelijk aansporen en waarin zelfs de beeldstormerij verdedigd, geprezen, toegejuicht, ja als een verdienstelijk en aanbevelenswaardig bedrijf gehuldigd wordt. Die *evangelische Maatschappij* oefent eindelijk invloed door middel van een speciaal orgaan, dat van haar uitgaat: 't heette eerst de *Morgenster*; thans noemt het zich de *Heilbode*. En daar dat orgaan, bij de intrede van het nieuwe jaar, in zijn programma de bedoelingen der *Maatschappij* in ronde taal blootlegt, zoo is het niet ongepast daar kennis van te nemen en na te gaan welk het oordeel daarover behoort te zijn van elk eerlijk man, die zijn vaderland lief heeft.

Bij den aanvang van dit jaar schrijft dan de *Heilbode* wat volgt:

»Onder zoovele bladen als in het vaderland aan de verdediging van het Protestantisme tegen *de aanvallen van het Romanisme* gewijd zijn, wil de *Heilbode* ook in dit jaar eene bescheidene plaats innemen. Indien hij, door de mededeeling zijner binnen- en buitenlandsche berigten, het zijne hoopt bij te dragen om licht te verspreiden over den heiligen strijd, zal hij tevens naar vermogen *er ook aan deelnemen*, altijd daarbij onder het oog houdende: vooreerst, dat hij *niet tegen den Katholiek, maar tegen den ultramontaan* de wapens heeft opgevat; ten tweede, dat *alleen* het protestantisme het *vaderland doet bloeijen en zijn Vorst steunt*, terwijl het ultramontanisme op den *ondergang* en *vernedering van beiden* doelt; ten derde, dat er, zoo ooit, vooral thans *vrede en eensgezindheid onder de Protestanten* moet worden bevorderd, opdat zij, schoon in verschillende afdeelingen, nogthans onder dezelfde hoofdbanier tegen denzelfden *vijand* strijdende, des te zekerder van de *gemeenschappelijke overwinning* mogen zijn."

Aldus het *factum* van den *Heilbode*: wij hebben er eenige korte aanmerkingen op.

1°. De *Heilbode* motiveert de taal der protestantsche pers door de houding van het »Romanisme" tegenover het Protestantisme. Een erbarmelijk motief. Waar en door wien en in welke zijner verkregene regten wordt het Protestantisme bedreigd? En wordt het, als beginsel, bestreden, verlaat de strijdvoering dan wel een oogenblik het terrein der loyale diskussie?

2°. De *Heilbode* zal deelnemen aan den »strijd" — aan den strijd »tegen den vijand" — tegen den vijand, waarop eene beslissende »overwinning" moet behaald worden. Dat wil zeggen, dat het orgaan der *evangelische Maatschappij* de Katholieken tot zijne vijanden verklaart en hunne nederlaag bedoelt. Wij komen daar straks nog op terug; doch stippen hier slechts aan, dat men dan ook van hun af geene kalme, waardige diskussie van den *Heilbode* verwachten mag. Zijn wapen zal zijn een knods; zijn doel het verslaan van den »vijand." O verlichting en beschaving! O waardigheid van de protestantsche pers! Maar

3°. De *Heilbode* »heeft de *wapens* niet aangegord tegen den Katholiek, maar tegen den ultramontaan." Altijd dan toch vechten, in plaats van diskuteeren. En voegt dat der pers? Al is men een ultramontaan, is men daarom vogelvrij? Doch daarenboven, de gemaakte onderscheiding is eene omgerijmdheid: wie weet het niet? Wie ultramontaan zegt, zegt Katholiek, inzonderheid hier te lande. In Frankrijk kon men vroeger, thans niet meer, den gallikaan van den ultramontaan, in Oostenrijk kon men vroeger, thans niet meer, den jozefist aan den ultramontaan overstellen. In Nederland zijn, nu als altijd, alle aan de Kerk getrouw gebleven of tot haar terug gekeerde kinderen ultramontanen. Dit is een feit en daar valt niet tegen te praten. Maar zoo is het dan ook duidelijk, dat de »vijand" welken de *Heilbode* er onder wil brengen, al de Katholieken zijn van dit land. Zij-allen derhalve moeten overwonnen, zij moeten weerloos gemaakt worden: dat is het doel van den »strijd." Of het echter zal bereikt worden, is een andere vraag. Wij zullen zien.

4°. »*Alleen het Protestantisme*, dus schrijft de *Heilbode*, *doet het vaderland bloeijen en steunt zijn vorst;* HET ULTRAMONTANISME [lees: de Katholieken] DOELT OP DEN ONDERGANG EN VERNEDERING VAN BEIDEN." Katholieken, zóó dan wordt gij belasterd! Dat krijgt gij ten loon voor uwen eerbied voor regt en wet en voor uwe ongeschonden trouw! Gij *bedoelt* niet de handhaving van uwe regten en de welvaart des lands; hoe plegtig gij dit ook verzekert, hoe nadrukkelijk het ook door uw gedrag gestaafd wordt — gij verdient geen geloof! Wat gij bedoelt is geheel iets anders: gij, huichelaars en landverraders, gij *bedoelt* den ondergang en de vernedering van uw eigen vaderland; gij *bedoelt* den ondergang en de vernedering van uwen Koning! De *Heilbode* ten minste heeft den moed het te verzekeren; den *Heilbode* ten minste blijkt het geoorloofd u straffeloos in 't openbaar te brandmerken als verachtelijke snoodaarts; blijkt het geoorloofd het twee vijfde der bevolking aan de verfoeijing van tijdgenoot en nageslacht prijs te geven. Intusschen zullen wij zien, wie het winnen zal in onkreukbare trouw, op den dag des naderenden gevaars, hij of wij. Immers, zijn wij niet de stamverwanten der soldaten van het thebaansche legioen, die wel hun leven wilden geven voor hunnen vorst, maar nooit tot feitelijk verzet te bewegen waren?

5°. Desniettemin zijn wij »*de vijand*" — de vijand, tegen welken alle Protestanten hunne krachten moeten vereenigen en op welken eene beslissende »overwinning" moet behaald worden. Wij weten wat dat beteekent. De overwonnen vijand is zijne regten kwijt. Men leeft met hem naar willekeur. Wel hem, zoo men hem nog het leven spaart. Vrije beschikking heeft hij daar echter niet over. De overwinnaar denkt voor hem en bepaalt wat hij te doen heeft: zijn lot is dat van den slaaf. Katholieken, dat lot wordt u toegedacht — toegedacht door eenige dwaashoofden en eerzuchtigen, die niet eens schrander genoeg zijn om te begrijpen welk afschuwelijk spel zij opzetten — wat dunkt U? Wat ons dunkt, — 't is dit: dat, ware hun opzet niet zoo misdadig, zij belagchelijk zouden zijn en dat wij niets van hen te vreezen hadden, indien zij, die zich vermeten zulke opruijende taal te voeren, niet als meesters te beschikken hadden over eene verblinde menigte, welke zij in hunne genootschappen bewerken tot het verwezenlijken van hunne gedachten.

Hopen wij dat zij, die daartoe gehouden zijn, nog bij tijds het dreigende gevaar erkennen en afweeren.

De *Emancipation* bevat de volgende korrespondentie uit Amsterdam, dd. 27 December:

»De tweede Kamer is uiteen gegaan, na al de hoofdstukken van het budget goedgekeurd te hebben. In het algemeen hebben deze diskussiën weinig belangrijks opgeleverd, behalve die over de hoofdstukken: Oorlog en Koloniën. In den loop der diskussiën over het eerste heeft de eerwaardige grijsaart Luyben, de Nestor der Kamer, de motiven uiteengezet, die hem bewogen om den goedkeurende stem uit te brengen, hoewel hij vroeger zijn adhæsie aan dit hoofdstuk geweigerd had. »Een goed leger," zeide hij, »komt mij onmisbaar voor, omdat ik zeer ernstige vrees voed voor de openbare rust, als het grootste gedeelte der protestantsche pers voortgaat met zooveel heftigheid de katholieke bevolking aan te vallen. Is die vrees overdreven? Neen, duizendmaal neen; wij zouden reeds in vollen godsdienstoorlog zijn, als het natuurlijk gezond verstand en de hollandsche bezadigdheid niet tot dus verre doof geweest waren voor de belagchelijke spotternij en de verachtelijke beleedigingen tegen de Katholieken, met het doel om burgertwist aan te blazen.

»De heer Luyben heeft in deze zaak den heer Groen van Prinsteren, hoofd der zoogenaamde orthodoxe partij tot bondgenoot gehad. Deze toenadering schijnt vreemd. Wij willen echter niet tot de bron van dezen hardnekkigen haat opklimmen, toch raden wij den laatsten en zijne partij aan, hun geweten te raadplegen, dan zullen zij zich alligt minder onschuldig vinden, dan zij zich voordoen. Wij gelooven zeer gaarne, dat, zoo als nu de zaken staan, velen die de Aprilbeweging hebben toegejuicht, zich ongerust maken, daar zij hun voordeelige pozitie te verliezen hebben; maar men dient zonder besluiteloosheid de konzequentiën aan te nemen, uit de feiten voortvloeijende, die men zelf heeft in het leven geroepen."

Wij ontvangen dezen morgen het antwoord van den heer van Hoëvell op het voorloopig verslag van de Tweede Kamer, omtrent zijn voorstel tot het houden eener *enquête* op de aanbesteding van de koperen muntplaatjes. De voorsteller staaft zijne aanvraag van eene *enquête* in een uitvoerig betoog, dat 13½ folio bladen beslaat. Wij kunnen dat stuk niet overnemen; maar zullen trachten daarvan morgen den beknopten inhoud mede te deelen

---

Volgens een schrijven uit Jeruzalem, dd. 11 November, aan den *Ami de la Religion*, wordt de bouw der katholieke kerk te Beit-Djalla met spoed voortgezet. Het gesticht der zusters te Bethlehem breidde zich van lieverlede uit; de ontbrekende fondsen hoopt men door de liefdadigheid van het Westen te zullen zien aanvullen, dat de oude en heilige Kerk van Jeruzalem niet onder den druk harer behoefte zal laten bezwijken.

Onder de grieksche bevolking van twee dorpen, Ram-Allah en Gofnee, tusschen Jeruzalem en Naplouse gelegen, openbaarde zich eene overhelling tot het Katholicismus. Sedert geruimen tijd had het eerste dezer dorpen afgevaardigden naar het patriarchaat gezonden, om een latijnschen priester en de oprigting eener school te verwerven. Daar dat zeer onwetend volk gewoonlijk gevoeliger is voor stoffelijk welzijn dan voor de inspraak der genade, ging Mgr. Valerga met wijze vertraging te werk, ten einde zich van de zuiverheid en standvastigheid hunner bedoelingen te verzekeren. Tijdens zijne jongste herderlijke rondreize, van Nazareth naar Jeruzalem terugkeerende, heeft de Patriarch de twee genoemde dorpen bezocht, en werd er met eene in Palestina voorbeeldelooze geestdrift ontvangen.

Naauwelijks binnen de muren van Jeruzalem teruggekomen, ontving hij nieuwe deputatiën uit Ram-Allah en Gofnee, tengevolge waarvan hij onlangs een katechist naar laatstvermeld dorp gezonden heeft, bij wien zich reeds twaalf familiën vervoegd hebben, die dringend om een priester blijven aanhouden. Op den feestdag van St. Martinus is een priester van het patriarchaat derwaarts gegaan, om er een kind te doopen, en voortaan begeven zich elken Zaturdag twee missionarissen naar die plaatsen, om er de H. Mis te vieren en de volwassenen te onderwijzen.

Het gasthuis te Jeruzalem is weder vergroot, zoodat men er thans 26 bedden heeft kunnen plaatsen. Kiamil-Pacha is der gasthuis-zusters zeer genegen; toen hij onlangs ongesteld was, wilde hij geene andere geneesmiddelen gebruiken dan die door haar waren bereid. De bevolking deelt in die gevoelens van eerbied en genegenheid.

De Zusters van Cyprus zijn voor goed gevestigd in 't gestigt, dat men met den bijstand der Propaganda voor haar heeft gebouwd. Mgr. Valerga heeft met veel plegtigheid, de nieuwe, aan 't gestigt der Zusters belendende, kerk op dat eiland gewijd.

Te Nazareth hebben de fransche religieusen, die in Februarij ll. zich daar zijn komen nederzetten, om de zieken te verzorgen, welke haar uit den ganschen omtrek komen raadplegen, ook eene school voor de meisjes van dat heilig stadje opgerigt. Zij wordt reeds door 80 dochters van Nazareth bezocht; voorzeker een gelukkig begin.

Men ziet hieruit, hoezeer de Voorzienigheid de pogingen van Mgr. Valerga en zijne ijverige medehelpers zegent. Thans ware het hoogst wenschelijk, dat de quaestie betreffende de Heilige Plaatsen eens geregeld werd. De tegenwoordige staat van zaken, de voorspoed der fransche wapenen, de zoo grootmoedig aan de ottomanische Porte verleende hulp moeten nu aan Frankrijks taal meer dan ooit gezag bijzetten. Het moest daar thans zijn voordeel mede doen, en aandringen op het in werking stellen van vroeger gesloten verdragen, die, zoo niet feitelijk dan toch regtens, nog van kracht zijn, onder voorbehoud tevens om in een wijzen geest van vrijheid de godsdienstige onafhankelijkheid der Katholieken uit te breiden.

Dit is de wensch van alwie in 't Oosten en in 't Westen een christelijk hart heeft. *(Kath. Ned. Stemmen.)*

Op den 31sten December ll. is de buitengewone rivierkorrespondentie in de eerste inspectie opgeheven, uitgezonderd voor de Maas in Noord-Brabant, en voor den IJssel in Overijssel. Op den 1sten dezer is hetzelfde geschied in de tweede inspectie langs den Nederrhijn en de Lek, alleen de posten langs de Merwede blijven nog bezet.

De algemeene staat der rivieren was volgens berigt uit Arnhem op gisteren als volgt.

De Rhijn omstreeks Unkel nog vast: te Keulen vallende; alles open tot de Oude Merwede, die nog vast was, terwijl de niewe Merwede open was. De Neder-Rhijn open de Beneden-Lek opruimende. De Beneden-IJssel te Katerveer, na eene ijsbeweging, weder vast, gelijk ook te

Kampen. De Benden-Maas van Hedel tot Woudrichem open.

Heden morgen was te Keulen de waterstand 7 voet 7 duim, de Rijn vrij van ijs. Te Gorinchem stond de rivier heden morgen 3,57 o. N. P. met 28 duim val, en blank water.

Te Deventer op den IJssel was blank water met een waterstand van 3.23 el o. N. P. en 9 duim val. Aan het Katerveer en te Kampen was heden morgen het ijs nog vast.

Volgens een partikulier berigt, had kapt. Buyskes, voerende het schip *Raphaël* van Kuraçao, den 30sten dezer te Texel binnen, bij de Wester-Eilanden een geweldig en aanhoudend onweder doorgestaan. De bliksem was tusschen gezegden gezagvoerder en den kajuitsjongen op het dek gevallen, en sloeg beiden ter neder. De jongen was van achteren geheel verzengd en als het ware gedurende verscheidene dagen geheel verlamd, zoodat hij niet anders kon dan liggen, er was echter hoop op herstel. Dat stormweder had tot in het Kanaal aangehouden.

Uit Marseille werd gemeld, dat in de laatstverloopen dagen een groot aantal schepen in die haven zijn aangekomen. Naar men verneemt, moet het op niet minder dan 200 worden begroot. De meesten dezer vaartuigen zijn met granen geladen. In de genoemde haven heerscht thans eene groote bedrijvigheid. — Naar het schijnt, is men in Frankrijk eenigzins minder bekommerd dan vroeger wat het vraagstuk der levensmiddelen aangaat. Het berigt, dat de uitvoer van granen in Egypte niet zal worden verboden, is in Frankrijk met genoegen vernomen.

Binnen de gemeente Amsterdam hebben gedurende de maand Dec. jl. plaats gehad 610 geboorten (behalve 55 levenloos aangegevenen) 759 sterfgevallen, 99 huwelijken, 1 echtscheiding. En in het geheele jaar 7899 geboorten (behalve 531 levenloos aangegevenen), 9617 sterfgevallen, 1819 huwelijken, 22 echtscheidingen.

Staat der nederl. bank op 31 Dec. 1855: Omloopende bankbiljetten ƒ 89,265,750, saldo's van rekeningencourant ƒ 29,712,122.29½, munt- en muntmateriaal ƒ 81,711,938,53½.

De nederlandsche vice-konsul te Galatz berigt, onder dagteekening van den 15den Dec. ll., dat bij den zwaren storm van den 5den dier maand de nederlandsche scheepvaart de navolgende verliezen heeft geleden:

Het schip *Hercules*, kapitein H. van Meurs, bevracht voor Syra, totaal verongelukt met de bemanning;

Het schip *het Zwolsche Diep*, kapitein Veldhuis, bevracht voor Amsterdam, geheel vergaan, doch de equipage gered;

Het schip *Emma*, aangekomen met eene lading suiker geheel vergaan, doch de equipage behouden.

Het schip *Machthilda Barbara*, kapitein D. Kat, zwaar bij Sulina beschadigd, zoodat het waarschijnlijk naar Galatz zal moeten terugkeeren.

Voorts meldt voornoemde vice-konsul, dat de noodzakelijkheid om bij Sulina gebruik te maken van ligters, meest Grieksche vaartuigen, zeer groote kosten na zich sleept, en dat vermits kleine nederlandsche vaartuigen voor die dienst ook zeer geschikt zijn, twee of drie van die soort van ondiep gaande schepen in het aanstaande voorjaar daarmede goede zaken zouden kunnen maken, en te gelijk aan de nederlandsche scheepvaart goede diensten zouden bewijzen.

Z. M. heeft benoemd tot griffier bij den Hoogen Raad der Nederlanden Jhr. Mr. N. de Gijselaar Ez., thans substituut-griffier bij dat collegie. — Eervol ontslagen den Heer Mr. T. W. Baron van Zuylen van Nievelt, benoemd lid der algemeene rekenkamer, als lid van het bestuur der visscherijen op de Schelde en zeeuwsche stroomen.

's GRAVENHAGE, 2 Jan. Het heeft H. M. de Koningin goedgunstig behaagd, voor de Loterij der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo alhier, ten geschenke te geven een paar prachtige japansche porseleinen vazen.

(Dagbl. v. Z. Holl. en 's Gr.)

— De eerste audientie zal door den nieuwen minister van Koloniën gehouden worden op Woensdag 19 Jan. 1856, aan het lokaal van het departement van Koloniën, op het Plein, des middags ten 12 ure.

— In de rezidentie is aangekomen en aan het Hôtel de l'Europe afgestapt de ridder Bruhet, konsul-generaal van Rusland in de Nederlanden.

— Z. Exc. de heer Mijer heeft heden morgen zijne werkzaamheden aan het departement van koloniën aanvaard.

— Heden heeft bij den Hoogen Raad der Nederlanden (Kamer van strafzaken), de behandeling plaats gehad der voorziening in cassatie door Jhr. M. Salvador en St Fongers ingesteld tegen een arrest van het prov. hof in N.-Holland, waarbij zij ter zake van laster, tot gevangenisstraf, geldboete en ontzetting van burgerschapsregten, veroordeeld zijn. De raadsheer Goekinga heeft rapport uitgebragt. De verdediging voor de requiranten werd voorgedragen door de heeren Mrs. A. en A. A. de Pinto: de konklusie van het openbaar ministerie is bepaald op 22 Januarij.

NIEUWE DIEP, 31 Dec. Gedurende het jaar 1855 zijn uit deze haven uitgevoerd: 2250 koeijen, 1796 kalveren, 26,538 schapen, behalve nog eenige varkens, lammeren en paarden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Jan. Met de *Caradoc* is generaal della Marmora te Marseille aangekomen. Hij gaat naar Turijn en daarvan naar Parijs. Generaal Durando vervangt hem in zijn kommandement.

— Uit Konstantinopel zijn met de *Indus* tijdingen van 24 December ontvangen. Volgens brieven uit de Krim zou maarschalk Pélissier het opperbevel over al de geallieerde troepen bekomen, en Sir Edmund Lyons het bevel over de beide vloten.

— De *Presse d'Orient* zegt, dat de russische voorposten den 19den eene demonstratie bij Kertch hebben beproefd, waarbij eene reeks van niet veel beteekenende schermutselingen zijn voorgevallen. Slechts 65 engelsch-turksche ruiters zijn voor het grootst gedeelte gedood of gevangen genomen.

— Daar Omer-Pacha de wegen door den gevallen regen en sneeuw onbegaanbaar vond en de rivier buiten hare oevers zijn getreden, was hij naar Souchum Kalé teruggekeerd.

— Te Brussa had op nieuw eene aardbeving gewoed.

— In een schrijven uit Berlijn wordt gezegd, dat de pruissische staatkunde op dit oogenblik nog op hetzelfde punt staat, waarop zij voor 12 maanden stond. De laatste oostenrijksche voorstellen hebben bij de pruissische regering slechts in het algemeen goedkeuring gevonden en men is te Berlijn van oordeel, dat de brief des konings, welken de heer von Manteuffel mede naar Weenen genomen heeft, de gronden uiteenzet, waarop Pruissen alle verdere koncessiën aan de diplomatieke koalitie van Oostenrijk met de westersche mogendheden, van de hand wijst. Het hoofdenkbeeld van de pruissische staatkunde is heden nog even goed als voor twee jaren, dat de westersche mogendheden zonder de hulp van Duitschland slechts den zoom der russische magt kunnen treffen en dat Oostenrijk er zelfs niet aan denkt een schot te doen.

— Het was op uitdrukkelijk bevel des Keizers, dat de generaal Canrobert zich, bij den intogt van de troepen uit de Krim, aan het hoofd der militairen geplaatst heeft.

— Het verdient aandacht, dat alle parijsche dagbladen, na de verovering van Sebastopol, het dagelijksch aantal exemplaren verminderd hebben. Het lot van deze vesting was het dus, waarnaar alle lezers het nieuwsgierigste waren.

— Den 7 Oktober ll. had er op den spoorweg van Lyon naar de middellandsche zee een ernstig ongeluk plaats kunnen gehad hebben; een goederentrein en een passagierstrein waren in een tunnel tegen elkander gebotst; niemand liet er het leven bij, maar een dertigtal reizigers werden meer of minder zwaar gekwetst.

De korrektioneele regtbank van Marseille heeft zich den 20, 21 en 22 December met deze zaak bezig gehouden, en vervolgingen gerigt tegen vijf beambten wegens onvoorzigtigheid, onoplettendheid en minachting der reglementen.

Daar de meeste gekwetste personen schadeloosstelling van de spoorweg-maatschappij ontvangen hebben, waren er slechts vier die zich als civiele partij aanboden.

De heer Bonfils onder-stationschef te Marseille, is tot twee maanden gevangenis en fr. 200 boete veroordeeld. De stationschef van Aygalades tot een maand gevangenis en fr. 100 boete, en tien andere beambten tot acht dagen gevangenis en 50 franken boete.

Verder zijn de gedaagden tot de betaling eener schadeloosstelling van 2000 franken, genoodzaakt aan den heer Vasselon, verder van 100 en 200 franken aan elke der andere civiele partijen. De spoorweg-maatschappij is burgerlijk verantwoordelijk verklaard.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Jan. Volgens de openbaar gemaakte staten hadden de inkomsten over het afgeloopen jaar eene vermeerdering van bijna 7 millioen pond sterling ondergaan.

— De *Morning Post* onderwerpt de circulaire van den graaf von Nesselrode aan een onderzoek, en zegt, dat graaf Buol aan de geallieerde mogendheden de russische interpretatie van het derde waarborgpunt niet onderworpen heeft.

De geallieerden handhaven de voorwaarden, zoodanig als ze vervat zijn in het oostenrijksche ultimatum tot neutralizeering der Zwarte Zee, tot afstand van de Donaumonden, tot afstand van het protektoraat en het verbod om Bomarsund op nieuw te bevestigen. Het antwoord van Rusland op dit ultimatum is nog niet ontvangen.

De *Morning Post* gelooft dat die mogendheid het niet zal aannemen. Toen prins Gortschakoff de bemiddeling van Oostenrijk vernomen had, heeft hij aangeboden de afgebroken onderhandelingen op nieuw aan te knoopen.

— Op aanstaanden Donderdag zal eene ministerraad gehouden worden, waarin waarschijnlijk beraadslaagd zal worden over de troonrede, welke daarna ter goedkeuring aan den geheimen Raad wordt onderworpen.

— De minister van Binnenlandsche Zaken, sir G. Grey, heeft voor eenigen dagen op eene jagtpartij, bij graaf Gadnor, door een val van zijn paard den arm gebroken.

— Eene telegrafische depêche uit Hamburg, houdt in, dat prins Menchikoff door den Czaar benoemd is tot militairen gouverneur van Kroonstadt. Uit deze benoeming van den voormaligen buitengewonen gezant van Keizer Nikolaas bij den Sultan, leiden eenige fransche bladen ongunstige gevolgen af voor de bedoelingen van het russische kabinet.

— Het te Amsterdam gebouwde ijzeren stoomschip *Belgique* wordt op deszelfs eerste dienstvaart tusschen Antwerpen en New-York te Southampton verwacht, bij welke gelegenheid de burgemeester van Antwerpen met eenige leden van het stedelijk bestuur en landsambtenaren een pleiziertogt naar Southampton zullen maken en door de britsche autoriteiten aldaar feestelijk zullen worden ontvangen.

— In *the London Gazette* van den 28sten December leest men de navolgende bekendmaking:

»De lords van den Raad, in overweging genomen hebbende de noodzakelijkheid der uitbreiding van het verbod tot uitvoer uit het Vereenigd Koningrijk van zekere artikelen die gebezigd worden tot bereiding van benoodigdheden voor de land- en zeemagt, ingevolge Harer Majesteits proklamatie van den 18den Februarij 1854, hebben goedgevonden te bepalen, dat de beambten van Harer Majesteits kustoms zullen beletten den uitvoer van salpeter, zwavel, zwavelzuur, potasch en zoutzure potasch (chloride of potassium) naar Harer Majesteits koloniën en volkplantingen in Noord-Amerika, de West-Indische eilanden daaronder begrepen, zoowel als naar alle vreemde landen, alsmede dat de beambten van Harer Majesteits kustoms zullen toelaten dat de hierbovengenoemde artikelen langs de kust naar elke haven van het Vereenigd Koningrijk vervoerd worden, of uitgevoerd naar elke andere van Harer Majesteits koloniën, volkplantingen of bezittingen buiten af of naar de landen der Oost-Indische Compagnie, tegen borgstelling van de uitvoerende personen, dat de gezegde artikelen werkelijk aangebragt, gelost en verbruikt zullen worden in zoodanige Harer Majesteits bezittingen, of in de landen der Oost-Indische Compagnie."

— Met de *American* zijn berigten uit New-York tot 20 Dec. benevens 308,149 dollars in specie ontvangen.

Het congres was nog steeds zonder prezident weshalve de boodschap van den prezident der Unie nog niet had kunnen worden aangeboden.

Uit de van den Amerik. gezant te Londen ontvangen depêche bleek, dat het amerik. gouvernement van Lord Palmerston geene verdere woorden van uitlegging of verzoening had te verwachten, dan die, welke bereids waren gegeven; de pogingen van den heer Buchanan lieten dus geen ander herstel der bestaande grieven verwachten, vermits de britsche regering die toereikende achtte. Men dacht nu, dat de questie van het kongres ter beslissing zoude worden voorgedragen. De zaak met Spanje schijnt nog niet geschikt te zijn.

Men wilde te New-York weten, dat de gezant van Costarica in de Ver. Staten kennis had gegeven, dat zijn gouvernement te zamen met Guatimala, San Salvador en Honduras een verbond had gesloten ter uitdrijving van den generaal Walker en konsorten; ook zeide men, dat de Ver. Staten, den nieuwen gezant van Nicaragua, den Heer French, niet wilde ontvangen.

Uit Californië was voor 1,500,358 dollars in goud te New-York aangebragt.

Van Venezuela had men vernomen, dat Bermudez met groote meerderheid tot prezident was verkozen. In Honduras was de prezident Cabanas afgezet en Pindo in zijne plaats benoemd.

Volgens berigt uit Mexico, dd. 8 Dec., verkeerde het land in een ellendigen toestand, het ministerie was ontbonden. Op den 6den had Comonfort zich van Alvarez gescheiden, welke laatste naar het zuiden zonden terugkeeren.

STADSNIEUWS.

In de 228ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 2e trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 12354 ƒ 2000, N°. 17237 ƒ 5000, N°. 1263 ƒ 2500, N°. 9133 ƒ 1250, N°. 15456, 7067, 13522, 16807, 11665, 15255 en 6827 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Januarij.

BEVALLEN (31 Dec.): C. Calkoen, geb. Beels, D.

OVERLEDEN (25 Dec.): W. A. Dwars, 62 j.

J. van Laar, 61 j. — (28 Dec.): J. W. Wijsman, 2½ j. — (29 Dec.): J. A. Tuyn, 40 j. - H. B. van Dam. - D. E. Witteveld, wed. W. Sinck, 69 j. - M. C. Slokker, 53 j. — (30 Dec.): C. C. H. Hesterman, 6 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	1 JAN. 4½ n. gebl.	2 JAN.	4½ n.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$63\frac{5}{16}$	$62\frac{15}{16}$ à	$63\frac{1}{16}$	$62\frac{15}{16}$
Dito Dito	3	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{1}{4}$	
Dito Dito	4	$92\frac{7}{8}$	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{7}{16}$
O. I. Leening 1844	4		$92\frac{3}{4}$		
Amortisatie	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4	76			
Aand. Ned. Bank					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	$50\frac{1}{4}$			
Frankrijk, Obligatiën	3		$60\frac{1}{2}$		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	$20\frac{1}{2}$	$21\frac{1}{4}$	$21\frac{5}{16}$	$21\frac{1}{4}$
Nieuwe	3	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{7}{8}$	
Binnenlandsche	3	$34\frac{1}{2}$	$34\frac{5}{16}$	$34\frac{5}{16}$	$34\frac{5}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.			$4\frac{11}{16}$	$4\frac{1}{2}$	
Amortisable Schuld		$7\frac{1}{4}$			
Portugal, te Londen	3	$42\frac{7}{8}$	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{1}{2}$
Dito Uitgestelde			$19\frac{3}{4}$		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	$100\frac{5}{8}$	$100\frac{5}{8}$	$100\frac{1}{2}$	
Dito A°. 1828—1829	5	$100\frac{1}{4}$	100		
Negot. 1831 en 1833	5				
Nieuwe Engelsche	4½		86	$86\frac{1}{8}$	
Negot. 1840	4		$74\frac{1}{4}$		
Dito *Stieglitz*	4				
Dito Nieuwe	4				
Certifikaten te Hamburg	5		$79\frac{3}{4}$		
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6		$57\frac{7}{16}$	$57\frac{1}{2}$	
Polen, Obligatiën	4		$67\frac{3}{4}$		
Aandeelen 1835			$140\frac{1}{4}$		
Oostenrijk, Metalliek	5	$64\frac{5}{16}$	$63\frac{3}{4}$	64	$63\frac{3}{4}$
Dito Nationale	5	$67\frac{5}{16}$	$66\frac{3}{4}$	67	$66\frac{3}{4}$
Dito 1847	2½	$32\frac{15}{16}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{7}{8}$	$32\frac{3}{4}$
Dito 1851 en 1852	2½	$32\frac{15}{16}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{7}{8}$	$32\frac{3}{4}$
Dito Nieuwe	5	74			
Dito 1854	5	74			
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250	*f*				
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½		$195\frac{3}{4}$	196	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		$1\frac{5}{8}$	$1\frac{5}{8}$		
Dito Orig.		$1\frac{1}{8}$			
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5	$99\frac{1}{2}$			
Brazilië	5	$97\frac{5}{8}$			
Dito 1843	5	$96\frac{7}{8}$			
Mexiko, te Londen £ 100	3	$19\frac{3}{4}$	$19\frac{5}{8}$	$19\frac{5}{8}$	
Dito Onbepaalde	3	$19\frac{3}{4}$	$19\frac{5}{8}$	$19\frac{3}{4}$	
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½		19		
Dito Uitgestelde		$6\frac{11}{16}$	$6\frac{5}{8}$	$6\frac{11}{16}$	
Ecuador			$3\frac{1}{4}$	$3\frac{5}{16}$	
Venezuela, te Londen	4½	$25\frac{3}{4}$	$25\frac{9}{16}$	$25\frac{5}{8}$	
Dito Uitgestelde	1½	11	11		
Grieken, Bl. à £ 100	5				

O. 5 pc. Stiegl. $79\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$; id. 5 pc. N. 81; 4½ pc. Braz. 89½; Ecuador onb. $3\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Coupon Ecuador 43, $\frac{3}{4}$, 43.

Op het bekend worden der lagere afkomende koersen van Londen en Parijs verkeerde de markt over het algemeen in eene flaauwe stemming, inzonderheid was dit het geval met de portugeesche, spaansche en oostenrijksche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{5}{8}$	Livorno	2/m	*f* 39
»	zigt	» $55\frac{7}{8}$	Napels	»	» 87
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.69
»	zigt	» $55\frac{1}{2}$	Weenen	6 w.	» $31\frac{5}{8}$
Madrid	3/m.	» 241	Augsburg	»	» $35\frac{1}{8}$
Cadix	»	» 241	Frankfort	»	» $98\frac{7}{8}$
Sevilla	»	» 240	Hamburg	2/m.	» $34\frac{15}{16}$
Malaga	»	» 240	»	zigt	» $35\frac{3}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{4}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» $11,77\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{5}{8}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Jan. Belg. leen. 2½ pc. $53\frac{5}{8}$, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. $94\frac{1}{8}$; Spanje 1—3 pc. $21\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pc. $34\frac{5}{8}$; Romeinen 5 pc. 82; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $67\frac{1}{4}$.

PARIJS, 2 Jan. Fransche 4½ pc. 91.50; 3 pc. 63.15; 3 pc. Spanje $32\frac{5}{8}$; id. 1¼ pc. 20½; 5 pc. Met. 84; Rom. Leen. 82.

LONDEN, 2 Jan. Consols $87\frac{5}{8}$, 3 pc. Spanje buitenl. $38\frac{5}{8}$; 1¼ pc. dito $21\frac{1}{8}$; Comité-Bewijzen $4\frac{5}{8}$; Passive $7\frac{1}{8}$. 5 pc. Rusl. 96; 4½ pc. dito 86; 4 pc. Holl. $94\frac{3}{4}$; 2½ pc. id. 63½; 5 pc. Sardinië 88; Brazilië 97½; 4½ pc. Peru 74½; Gren. uitg. 6½; id. werk. $19\frac{1}{4}$; 3 pc. Mexiko $19\frac{5}{8}$; Turkije —; 4 pc. Portugal (N.) 42½; Ecuador $4\frac{7}{8}$; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 2 Jan. Met. 5 pc. $73\frac{5}{8}$; id. 4½ pc. $64\frac{3}{4}$; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 10.43; Amst. —; Parijs —; Goud 14; Zilver $9\frac{3}{4}$; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 2 Jan. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 94.

HAMBURG, 2 Jan. Spanje 3 pc. 32½; id. 1 pc. $20\frac{3}{8}$; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 2 Jan. 5 pc. Met. $66\frac{5}{8}$; 1 pc. Spanje binnenl. $21\frac{9}{16}$; id. 3 pc. $34\frac{5}{8}$; Wissel op Londen 3/m. 118; Parijs $93\frac{1}{4}$; Weenen 108½; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 Januarij.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe bij partij wat lager; 130 ℔ b. Poolsche *f* 605 partij; 129 ℔ witb. dito *f* 610; 127, 128 ℔ b. dito *f* 595, 600.

Rogge zonder handel.

Garst in een doen: 113 ℔ Deensche *f* 277.

Haver en Boekweit zonder handel.

Raapolie op 6/w *f* $59\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 58; 1° Mei ek. *f* $55\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* $48\frac{1}{4}$ *Lijnolie* op 6/w. *f* $44\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 43, $\frac{3}{4}$; 1°. Maart *f* $42\frac{1}{8}$; April *f* $42\frac{3}{4}$; Mei ek. *f* $42\frac{3}{4}$, 3. *Hennepolie* op 6/w. *f* $53\frac{1}{4}$. *Raapkoeken* per 1040 st. 122, 125. *Lijnkoeken* per 104 st. 14, 17½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 2 Jan. Van der Harst, Gouverneur Elsevier, Kust van Guinea.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Jan. Eyleman, President Verkouteren, Batavia.

Advertentiën.

(1650) Te ARNHEM is op den 31 December 1855 bevallen van eene *DOCHTER*, MARIA VAN HUGTEN, geliefde Echtgenoot van

J. F. HOEBINK.

(1648) AMERSFOORT, 1 Januarij 1856. Heden verloste van een welgeschapen *ZOON*, L. G. VAN BEEK, geliefde Echtgenoote van

J. B. H. VERMOLEN, Apotheker.

Iemand van de R. K. Godsdienst, zag zich gaarne met Februarij geplaatst als **Meid alleen,** goed kunnende koken en netjes werken. Adres onder letter Z. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam, Singel hoek Beulingstraat. (1649)

Een Jong Mensch van de R. C. Godsdienst, ruim vier jaren in het vak van **Manufacturen, Garen** en **Band** als Elève werkzaam, zag zich gaarne als **BEDIENDE** geplaatst; de beste getuigschriften kunnen geproduceerd worden. Brieven *franco* lett. A. A. bij den Boekhandelaar FAASSEN te Tiel. (1651)

De **Boekwinkel** van C. L. VAN LANGENHUYSEN, op het Singel bij de Beulingsluis, is **verplaatst** en **vereenigd** met den **Boekhandel** in het huis op het Singel, hoek Beulingstraat, JJ 483.

(1652) Bij de Boekhandelaars J. S. DE HAAS, C. L. VAN LANGENHUYSEN en B. LENFRING, te verkrijgen:

De Almanak voor 1856,

van de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo.

Prijs 15 Cents.

Wordt niet in commissie verzonden, maar moet voor rekening ontboden worden. (1652)

(1641) Bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN, te 's Gravenhage, is van de pers gekomen en wordt alom verkrijgbaar gesteld:

Christus Jesus, de éénige middelaar Gods en der menschen. Leerrede over I Tim. II: 5, door A. FRENKEMA. Naar aanleiding van *H. Zaalberg's* feestrede, gehouden den 31 October 1855, ter gedachtenis der Kerkhervorming, à 30 Cents.

LEVENSGESCHIEDENIS

VAN DEN

HEILIGEN THOMAS VAN VILLANOVA,

BIJGENAAMD

DE ALMOEZENIER,

Aartsbischop van Valencia in Spanje, van de orde der Eremieten van den H. Augustinus.

Door den Zeer Eerw. Heer J. DABERT, Vicaris-Generaal van Vivier.

Uit het Fransch door een R. C. Priester.

Prijs *f* 1.25.

Met een welgelijkend portret.

Wat dezen H. Aartsbisschop groot maakt, is vooral zijne bewonderenswaardige liefdadigheid, zijne nederigheid, eenvoudige leefwijze en indrukwekkende prediking. Te regt geeft de Eerw. vertaler, in zijn woord aan den lezer, den wensch te kennen, dat dit boek ook in handen moge komen van onze niet katholieke landgenooten. Zoo dezen dit boek lazen »zouden zij misschien eene leer eerbiedigen, welke hare belijders tot zulke helden vormen kan; en in de bisschoppen en andere kerkvoogden niet meer beheerschers der geloovigen, maar vrienden en dienaars der lijdende menschheid opmerken en hen als zoodanig leeren hoogschatten!" nadat hij iets vroeger gezegd had: »Ik zou zoo gaarne zien, dat iedereen het liefelijk beeld onder de oogen kwam van eenen Aartsbisschop, die zich zelven geheel opoffert; zich alle, zelfs het geoorloofdste genot ontzegt om anderen des te meer wel te kunnen doen. Hij toch geeft niet slechts eenige zilveren of goudstukken, hij geeft al wat hij bezit; bij zijnen dood behoort zelfs het bed waarop hij ligt, hem niet meer toe, en hij vraagt het van dengene, wien hij het geschonken heeft, ter leen, *om er op te mogen sterven!....*"

MAGAZIJN

VAN

Artikelen in ZILVER, NIEUW ZILVER, KOPER VERGULD en VERZILVERD,

bestaande in Remonstranzen, Kelken, Siboriën, Godslampen, Altaar-Kandelaars, Tabellen, Ampullen, Ornamenten voor beelden, Kerkkroonen, enz. enz.

Van GEWEEFDE en GEBORDUURDE STOFFEN als:

Casuifels, Dalmatieken, Koorkappen, Vaandels, Stolas, Processiehemels, Kanten voor alben, Gouden en Zilveren Schilden, enz. enz.

Beelden van 2 tot 6 voet en grooter, Beeldwerk in alle voorstellingen; benevens schoone Statiën van den Heiligen **Kruisweg, Doopvonten, Bidstoeltjes, Vesperstoelen** en alle mogelijke behoeftens voor R. C. Kerken, welke artikelen alle in Modernen en Gothieken Stijl worden geleverd en gedeeltelijk in voorraad zijn. (1638)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.